Arany János: ***Szibinyáni Jank***

(Metrikai elemzés)

	Ritka vendég Ráczországban	T-S-ts-t	4/4
	Zsigmond a király, a császár;	tS-t-t-S	– (5/3)
	Jól fogadja István vajda,	t-t-S-t	4/4
	István, kinek apja Lázár:	S-tP-T-S	4/4
5	Hét egész nap látja dúsan,	t-s-T-T	4/4
	Becsülettel, emberséggel;	tP-t-ts-t	4/4
	Nem felejti, ki a gazda	t-t-T-T	4/4
	S nem felejti, kit vendégel.	t-t-s-t	4/4
	Majd vígasság: zene, tánc, bor	ts-js-tP-T	4/4
10	Tartja ébren a fölházat,	T-T-s-t	4/4
	Majd *ujudvar*, öklelés áll, –	t-t-t-js	4/4
	Rangos erdőn nagy vadászat:	T-S-t-t	4/4
	Száz tülök szól, hajt az eb s pór,	t-js-T-jS	4/4
	Nyomja össze a vad berket,	T-T-S-T	4/4
15	Szorul a rés, a lovag les,	tP-jS-t-t	4/4
	Íja pendül, ménje kerget.	T-tS-T-T	4/4
	Áll a hajsza, vége hossza	T-T-T-T	4/4
	Nincs vetélgő hetyke dicsnek:	t-s-T-T	4/4
	„*Magyar* a magyar" Zsigmondnak,	tP-t-js-t	– (5/3)
20	„*Szerb* a szerb" Lázárevicsnek;	T-s-t-t	– (3/5)
	„Ámbár – mond ez – udvaromnál	S-T-t-js	4/4
	Van egy apród, csak parányi:	T-S-t-t	4/4
	Az *magyar* lesz... Erdély szülte,	t-t-S-T	4/4
	Neve Janko Szibinyáni.	tP-T-tp-t	4/4
25	„Hallod-e Jánk"...! Im azonban	Ch-tp-t	4/4
	Zörmöl a gaz, reng a sűrü:	Ch-T-T	4/4
	Nagy csikasz vad ugrik föl, de	t-js-tS-T	4/4
	Visszaperdül, mint a gyűrü –	t-s-T-T	4/4
	„Hallod-e Jánk! ím *királyod*	Ch-t-t	4/4
30	Szeme látja, – s ez jutalma	tP-T-t-t	4/4
	Hogy te nékem azt a farkast	T-T-T-tS	4/4
	Megkeríted élve, halva."	t-t-T-T	4/4
	Rövid a szó, – gyorsan hangzó	tP-jS-tS-S	4/4
	Kisérője büszke jelnek:	sj-t-T-T	4/4
35	De sokallja, meg se hallja,	t-t-T-T	4/4
	Már nyomul a hősi gyermek.	t-t-T-T	4/4
	Hol királya, még a tájra	t-t-T-T	4/4
	Szeme egyszer visszalobban,	tP-tS-t-t	4/4
	S a vad állat meg sem állhat:	T-tS-T-T	4/4
40	Mind szorítja, űzi jobban.	t-t-T-T	4/4
	S majd a róna sorompója	T-T-sj-t	4/4
	Nyílik, amint hajtja ménjén,	T-S-T-S	4/4
	Majd eltűnnek a sürűnek	ts-t-t-t	4/4

	Lombos, ágas szövevényén.	T-tS-tp-s	4/4
45	Itt gyalog száll, – paripája	t-js-tp-t	4/4
	Fel s alá nyerít gazdátlan;	t-t-s-t	5/3
	Szóla Zsigmond: kár volt, mégis!...	T-tS-tS-T	4/4
	Szól a vajda: semmi! bátran!	T-T-T-T	4/4
	Jank azonban mind nyomon van:	t-s-t-t	4/4
50	Le, a völgynek, fel, a hegyre,	T-tS-T-T	4/4
	Vadcsapáson, vízomláson	t-ts-ts-t	4/4
	Veri, vágja, űzi egyre.	tP-T-T-T	4/4
	A vad olykor hátra horkol,	T-tS-T-T	4/4
	Foga csattog, szája résnyi,	tP-tS-T-T	4/4
55	Majd, mint vert eb, kit hevertebb	tS-tS-t-s	4/4
	Ostor üldöz, szűköl és nyí.	T-tS-T-S	4/4
	Már az állat piheg, fárad,	T-tS-sJ-T	4/4
	Nem az ifjú, noha gyermek:	T-S-tP-T	4/4
	Martalékát addig űzi	t-s-T-T	4/4
60	Míg ledobban s vár kegyelmet.	t-s-t-t	4/4
	A királyhoz és urához	t-t-t-t	4/4
	Rabul vonja, szégyenszemre;	sJ-T-ts-t	4/4
	Szól a vajda: ez nem első!	T-T-T-S	4/4
	Szóla Zsigmond: „Istenemre!..."	T-tS-t-t	4/4
65	„*Tartom* a just e fiúhoz!	Ch-t-t	4/4
	Enyim a fa, az gyümölcse:	tP-T-t-t	4/4
	Visszakérem. Te kegyelmed	t-ts-t-t	4/4
	Ebben most már kedvem töltse."	tS-S-tS-T	4/4
	Nem oly hangon volt ez mondva,	sJ-tS-S-T	4/4
70	hogy sokáig, vagy hiába...	t-ts-t-t	4/4
	Így került Jank Szibinyáni	t-s-tp-t	4/4
	Zsigmond király udvarába.	tS-sJ-t-t	4/4
	Ott idővel karral s fővel	t-ts-tS-T	4/4
	Isten után vitte sokra;	Ch-T-T	4/4
75	Másszor is még, többször is még	T-js-T-js	4/4
	Járt vadászni *farkasokra:*	t-t-t-t	4/4
	Mint védője a keresztnek,	s-t-t-t	4/4
	Megrontója büszke tarnak,	s-t-T-T	4/4
	Idegen nép hőse is lett	tp-js-T-js	4/4
80	Derék hőse a magyarnak.	sJ-T-t-t	4/4
	Most is vallják, egyre dallják	tS-S-T-S	4/4
	Szerbhon ifjai, leányi,	T-t-tp-t	5/3
	Guzlicájok hangja mellett:	t-ts-T-tS	4/4
	Ki volt Janko Szibinyáni.	S-T-tp-t	4/4
85	De a magyar ajakon is	T-tP-tp-jp	4/4
	Neve, híre általános:	tP-T-t-t	4/4
	Mert hisz' él még... él örökké	T-S-t-js	4/4
	A dicső *Hunyadi János.*	t-t-tp-T	– (3/5)

A *Szibinyáni Jank* verselése (metruma) trocheusi szimultán. Szótagszámtartó, minden sor nyolc szótagos; strófikus, a tizenegy versszak mindegyike nyolc soros; négy soronként félrímes (xaxaxbxb). A metrum időmértékes komponensében – a sorleírást követően – a verslábazás karakterét metrumstatisztikában is tükrözhetjük.

(1. táblázat)

versláb		1.	2.	3.	4.	*MIND*
1. t	=	26 + 5	22	23 + 3	36	107 + 8 = 115
2. T	=	25 + 4	16	29 + 3	34	104 + 7 = 111
3. s	=	2	8	3	2	15 = 15
4. S	=	3	8	4	7	22 = 22
5. tp	=	0 + 1	–	8 + 1	–	8 + 2 = 10
6. tP	=	9 + 2	2	2	–	13 + 2 = 15
7. ts	=	1 + 1	5	4	–	10 + 1 = 11
8. tS	=	4 + 1	13	5	2	24 + 1 = 25
9. js	=	–	0 + 4	1	0 + 3	1 + 7 = 8
10. jS	=	–	0 + 3	–	0 + 3	0 + 6 = 6
11. sj	=	1	–	1	–	2 = 2
12. sJ	=	3	0 + 1	1	–	4 + 1 = 5
13. j	=	–	0 + 2	–	–	0 + 2 = 2
14. J	=	–	0 + 3	–	–	0 + 3 = 3
15. jp	=	–	0 + 1	–	0 + 1	0 + 2 = 2
		74 + 14	74 + 14	81 + 7	81 + 7	310 + 42 = 352

t, s, j, p = szómetsző trocheus, spondeus, jambus, pirrichius
T, S, J, P = szómetszés nélküli verslábak: trocheus, spondeus, jambus, pirrichius

Az egy betűvel jelölt verslábak hangzata azonos a hagyományos prozódiával mért szótagokból adódó verslábképlettel, a két betűvel jelölt verslábak a szimultán prozódiával mért szótagokból adódó hangzati módosulásra utalnak: elsőként mindig a hangzó láb jelét adjuk meg, utána – mellette – a hagyományosan mért versláb (képlet) jele következik; példa: ts = hosszú-rövid szótagból álló, képletszerű spondeus hangzik trocheusként, (ts = trochaizált spondeus), a nyelvi nyomatékokra érzékeny szimultán prozódia szerint, nyomatékos szótagot követő kevésbé nyomatékos szótag alkotja a trocheusi hangzatot, noha konvencionálisan mindkét szótag hosszú.

A verslábak rövidített neve után a verslábak számát adjuk meg, sorbeli pozícióknak megfelelően (kéttagú verslábak szerepelnek a *Szibinyáni Jank*ban, minden sor nyolc szótagú, soronként tehát négy verslábat találunk). Plusz jel (+) után a choriambusban szereplő lábak száma látható. A choriambus két versláb időértékét teljesíti, számszerűségben két lábnak tekinthető, noha hangzati egység. Összegzésünkben látható, hogy a choriambusok 42 kéttagú láb idejét kötik le a versben, a hangzó choriambusok száma tehát: 21.

Tizenötféle hangzó lábat elemeztünk a költeményben, ezeket a változatokat számokkal láttuk el, az adatok csoportosítását e számok megkönnyítik.

(A) Abban a szemléletben, amely tagadja a choriambusokat is, trocheust–jambust elemezve helyettük, amely figyelmen kívül hagyja hangzat és képlet külön-

bözését (szimultán prozódia helyett időmértékes-monometrikusat követve), a költemény verslábazása könnyedén áttekinthető:

(2. táblázat)

	1.	2.	3.	4.	*MIND*	%
t (1.+2.)	60	38	58	70	226	64,2%
s (3.+4.+7.+8.+9.+10.)	12	41	17	17	87	24,7%
p (5.+6.+15.)	12	11	11	1	27	7,7%
j (11.+12.+13.+14.)	4	6	2	–	12	3,4%

E szemlélet számára a vers lábazási arányai bizonyára természetesek, a pirrichiusok talán emelkedett aránya sem lehet zavaró, metrumelméleti tekintetben a lejtést irányító trocheust a költő szabadon változtathatja spondeussal is, pirrichiussal is, a gyakorlat kedvez mindig a spondeusnak. Elméleti vonatkozásban a jambusok csak „zökkenők" lehetnek, szabályos licenciákkal szemben szabadosságok. Főképp sor élén, hiszen jambusi versben kodifikált csupán a trocheusi nyitány. A lejtés-egységben kiemelt jelentőségű utolsó egész versláb, esetünkben a negyedik verslábak a sorokban jambust nem mutatnak, egyszer negyedik láb a pirrichius, parányi zökkenőként; a negyedik lábak közel 20%-os spondeusi aránya magasnak tűnhet, de az utolsó szótagra vonatkozó elméleti licencia (lehet e szótag rövid is, hosszú is) logikusan tekintheti a sorzáró spondeusokat – trocheusoknak. Trocheusok–spondeusok közel 90%-os aránya alapján az időmértékes metrumnak mind léte és következetessége, mind karaktere vitathatatlan.

A choriambusokat is, a hangzati modulációt is tagadó szemlélet gyakorta monometrikus. Ilyen alapon a *Szibinyáni Jank* verselése egyszerűen időmértékes, trocheusi, a cezúrák – meghatározó arányban – másod-dierézisek.

(B) A szimultán prozódiát (szótagmérést) elutasító, a nyelvi nyomatékok hangzati modulációs erejét kétségbe vonó szemléletben, ha elismeri a choriambizációt, módosulnak a fenti arányok a lábazás tekintetében:

(3. táblázat)

	1.	2.	3.	4.	*MIND*	%
t	55	38	58	70	221	62,8%
s	12	41	17	17	87	24,7%
p	12	3	11	1	27	7,7%
j	4	1	2	–	7	2,0%
ch	5t	5j	–	–	10	2,8%

Eszerint csökken a trocheusi lábak aránya, csökken a jambusoké is, előbbi kedvezőtlen, utóbbi kedvező a trocheusi verselésben. Változatlan a sorkezdő jambusok aránya, ez a metrikai szabadosság. Öt choriambus (10 versláb idejével) ismertetik el, valamennyi sor élén (lásd a 25., 26., 29., 65., 74. sort!). A záró lábak egyetlen „zökkenője" most is egy pirrichius.

(A) és (B) szemlélet csupán a choriambus tekintetében különbözik, a költemény verselésének metrikai minősítése is lehet azonos, akár trocheusi monometrikus (vezérlő dierézisekkel), akár szimultán metrumú (szimultán prozódia nélkül).

(C) A metrika Albionjában bolyongó metrikusok között lehet olyan is, aki tagadja a choriambust, de vállalja a nyomatékmérő prozódiát, a metrum hangzati modulációját (a szimultán prozódiát). A költemény verslábainak rendjét, arányait e felfogásban első metrumstatisztikai táblázatunk akkor tükrözi, ha a plusz-jeles (+) számokat összegezve vesszük figyelembe. A verslábak modulált, hangzó karakterük által érvényesek, hangzó lábak tehát az egy betűvel jelöltek és a két betűvel jelöltek az első betű alapján:

(4. táblázat)

hangzó verslábak	1.	2.	3.	4.	*MIND*	%
t (1.+2.+5.+6.+7.+8.)	79	58	78	72	287	81,5%
s (2.+4.+11.+12.)	9	17	9	9	44	12,5%
j (9.+10.+13.+14.+15.)	0	13	1	7	21	6,0%

Az (A) és a (B) metrikai közelítéssel szemben ebben a (C) fölfogásban a hangzó trocheusok körébe emelkedik a primer prozódiával mért korábbi spondeusok fele, végképp eltűnnek a pirrichiusok. A hangzó jambusok aránya azonan kétszeres-háromszoros arányt mutat itt, mint az (A) vagy a (B) szemléletben, az elméleti szabadosságot hiába enyhíti az első verslábak jambus-mentessége, mert a sorlejtés tekintetében kitüntetett sorzáró lábak között közel 8%-os aránnyal tűnik föl a hangzó jambus. Igen magas a jambus aránya a második versláb pozíciójában, közel 15%! A klasszikus trocheusi verselésben a második láb általában a spondeusoké – de szép magyar nyelvünkben a lejtéstörő jambusoké. A (C)-szemlélet szerint...

Tanulságos a (C)-fölfogás: rámutat arra, hogy a nyelvi nyomatékokra tekintő szimultán prozódia működtetése megvilágítja a primer prozódiával mért közömbös lejtésű lábak (spondeusok, pirrichiusok) metrikus modulációját, bizonyítja a komplex nyomatékok rejtett struktúrájának érvényét, hiszen a nyomaték-moduláció a lejtés irányában, a trocheusok javára működik (miként jambusi versekben a jambusok javára). E (C)-szemlélet azonban nem képes feloldani a lejtéssel kapcsolatos ellentmondást, jambusokat regisztrál trocheusi verssorok végén, jambusokat – szokatlanul magas arányban – a második versláb pozíciójában.

A metrikus szemlélet (D)-változatában szimultán prozódia és choriambus párhuzamosan érvényes, mindkettőt vállalja az elemző. A metrumstatisztika így változik:

(5. táblázat)

hangzó verslábak	1.	2.	3.	4.	*MIND*	%
t (1.+2.+5.+6.+7.+8.)	65	58	71	72	266	75,6%
s (3.+4.+11.+12.)	9	16	9	9	43	12,2%
j (9.)	0	0	1	0	1	0,3%
ch	14t	14j	7t	7j	42	11,9%

A metrumszemlélet (D)-változatában metrikusan konzekvens szimultán prozódia (szótagmérés) működik, amely a hangzó verslábak által tekinti meghatározottnak a vers metrikai karakterét, elismerve a hangzó choriambusokat is.

A *Szibinyáni Jank* (D)-szemlélet szerinti metrikai elemzésében egyetlen versláb jelez miniatűr extremitást metrikai értelemben, jambizált spondeus ez a 19. sor harmadik pozíciójában, thesis–arsis feszültsége csekély.

A trocheusi hangzat bázisa a mintegy 76%-os hangzó trochaizálás, amit a közömbös lejtésű lábak természetesen variálnak. A sorok verslábainak csaknem negyede közömbös lejtésű, e költeményben a (D)-szemlélet szerint csaknem fele-fele arányban hangzó spondeusok és hangzó choriambusok. A hangzó choriambusokban oldódnak föl az (A), (B), (C)-fölfogásban jelentős arányú jambusok, főképp a sorok második pozíciójában és a különös figyelmet kiváltó negyedik, sorzáró lábakban. A hangzó metrumban a lejtésegység érvénye maradéktalan.

Hangzó choriambusokat érzékel az elemző a két első versláb pozíciójában (9., 13., 15., 25., 26., 27., 29., 33., 45., 65., 72., 74., 75., 79. sorok), máskor pedig a harmadik-negyedik versláb helyzetében (11., 13., 21., 75., 79., 85., 87. sorok). E sorváltozatban, e költeményben egyedül a 19. sor kínál esélyt második-harmadik verslábak pozíciójában choriambusra, leírásunkban mégis megmaradtunk az extrém jambizált spondeus mellett. A sor egész metrikai karaktere sajátos, egyedi, arsisok–thesisek parányi feszültségét sorozatosság nem támogatja – a choriambus itt inkább elméleti, mint hangzati esély. Dipódikus ütemlábazásként pedig figyelembe sem vehető! – Két-két hangzó choriambus összesen három sorban mutatkozik (13., 75., 79.).

A verslábak e költeményben a szómetszés–szólábazás szempontjából is rutinszerűen jellemezhetők soronkénti metrikai leírásunk alapján. Szólábazásról beszélünk a nem szómetsző verslábak esetében, kissé pontatlanul, a rövidség érdekében. Következő metrikai adataink primer prozódiát követnek (első táblázatunk kétbetűs verslábaiban a második betűt vesszük figyelembe). A szólábazó trocheusok (T, 1. táblázatunk 2. adatköre) aránya csaknem azonos a szómetszőkkel (T = 49%, t= 51%), a vers egészében, az első és a negyedik lábak arányaival megegyezően, a szólábazás fölénye a harmadik, a szómetszés fölénye a második lábakban érvényes (3. láb: T = 55%, t = 45%; 2. láb: T = 42%, t = 58%). – Choriambusban az első és a harmadik lábak érdekeltek, fele-fele arányú a szómetsző és a szólábazó trocheusok aránya az ilyen 3. lábakban, a szómetszés aránya magasabb az első láb choriambusban érdekelt trocheusaiban (T = 44%, t = 56%). – A t adatai az 1. táblázat első helyén találhatók. Zárójelben az 1. táblázat sorszámait idézzük a továbbiakban.

A szólábazó spondeusok (S, 4., 8., 10.) versbeli aránya 64%, a szómetszőké (s, 3., 7., 9.) 36%. Valamennyi pozícióban vezet a szólábazás, leginkább a negyedik verslábban (S–s: 71%–29%), 67%–33% ez az első verslábban, 59%–41% a második pozícióban, a harmadik versláb helyzetében közelít leginkább egymáshoz a szómetszés–szólábazás aránya (S–s: 53%–47%). A moduláció révén trochaizálódó vagy éppen jambizálódó spondeusok choriambusi hangzatban vesznek részt, általában, az ilyen lábak körében fele-fele arányú a szómetszés–szólábazás az első és a negyedik pozícióban, S–s aránya a második láb helyzetében itt 43%–57%, egyedül ekkor haladja meg a szómetszés aránya a szólábazásét. Hangzó choriambusban érdekelt, modulált spondeusra a harmadik pozícióban nem találtunk példát.

A költeményben valamennyi pirrichius (27) modulált. Több, mint felük szólábazó (15). Negyedik versláb pozíciójában ilyen lábat nem találtunk, az első-második pozícióban csaknem mind szólábazó, a harmadik versláb helyzetében pedig csaknem mind szómetsző. (P = 6.; p = 5., 15.)

A vers 12 jambusának több mint fele szólábazó (8). Egy-egy ilyen láb szómetsző, illetve szólábazó a harmadik pozícióban, szólábazó fölény mutatkozik az első pozícióban és (a choriambusban érdekelt) második pozícióban. Negyedik (sorzáró) verslábként jambusra modulált változatában sem bukkantunk. (J = 12., 14., j = 11., 13.)

Trocheusi láb található a negyedik pozíció 80%-ában, 68% az első, 66% a harmadik pozícióban, mindössze 43% pedig a második pozícióban. A spondeusok uralkodó arányúak a második láb helyzetében, a pirrichiusok az első és a harmadik láb helyzetében jelentős arányúak (13–14%), a jambusok az első és a második láb helyzetében otthonosak (5–7%).

Choriambusi érdekeltségű, modulált pirrichius egy ízben szerepel negyedik pozícióban, szómetsző karakterrel.

Szómetszés–szólábazás egyensúlya jellemzi a trochaizálást, spondeusok–pirrichiusok–jambusok esetében a szólábazás végig magasabb arányú. (61–56–67%).

Mindez a hangzati moduláció tekintetében érdemel figyelmet, amelyről már tudjuk, hogy a hangzati choriambizációval variált trochaizálás spontán nyelvi érvényét erősíti.

*

A metrum másik komponense a hangsúlyos-ütemező. Nyolcvannyolc sorból nyolcvankettő felező nyolcas, a teljes metrum e sorokban: ütemkapcsoló trocheusi szimultán. Ez tehát a sorok 93%-ának világos, hagyományosnak is nevezhető metruma. Tizenegy strófából hétben valamennyi sor metruma ütemkapcsoló trocheusi szimultán; két strófában (3., 11.) két-két sor tér el a felezéstől, két strófában pedig csupán egy-egy sor (1., 6.). Ütemkapcsoló sorainkban a hangsúlyos felező metszet egyúttal időmértékes cezúra is (másoddierézis), ezekben a metszetekben az időmérték érzékelése alárendelődik a hangsúlyos tagolónak, a sorokban tehát ütemező dominancia érvényesül. A kivételes hat sor felében, 3 sorban, hangzati érvényre tör az időmértékes cezúra, a lábmetsző penthémimerész. A 19. sorban és a 46.-ban szómetsző spondeust tagol és jambizál a cezúra, a 82. sorban primer prozódiával mért pirrichiust tagol a penthémimerész, valamely elméleti modulált choriambus esélyét tartva, elméleti – s számunkra hangzati – esélyt kínálva a metszetelőtti rövid nyílt szótag nyújtására, trochaizált pirrichiust sugallva.

Tagolás tekintetében e 82. sorhoz áll – szerintünk – közel a 2. sor, a hírhedett második sor. 2/3/3-as tagolása a hangzati bizonytalansággal együtt elméletileg is óv a határozottságtól. A verszáró (88.) sor enyhe 3/5-ös tagolást úgy kínál nyelvileg, mint ennél markánsabban a 20. sor: mindkettőről határozottabban állíthatjuk *metrikailag* azt, hogy időmértékes – trocheusi – monometrikus sorok, mint azt, hogy szimultán sorok. A tagolás nyelvileg lehetséges, metrikailag vitatható, e három sort tehát (2., 20., 88.) időmértékes monometrikus soroknak nevezhetjük. A nyelvi tagolás esélye e sorokban – szerintünk – metrikai tagolási szándékot nem jelez. (Miként jambusi nyolcasban a *Szózat* első sora sem, minősítésben tehát időmértékes – jambusi – monometrikus nyolcas. Nem közömbös, hogy jambusi szimultán metrumú költemény nyitó soraként, hiszen verskezdő helyzetű is a *Szibinyáni Jank* második sora!)

Nyelvileg gyenge a felező metszet a 4. sorban, a többi felező nyolcasban változatos nyelvi dinamika érvényesül, mint a magyar nyelvű költészet egészében.

A verselést meghatározó soroktól részben vagy karakterben is különböző hat sort számon tarva, mennyiségi arányukat is figyelemmel kísérve elmondhatjuk, hogy a *Szibinyáni Jank* verselése az Arany János koráig mért magyar metrikus gyakorlatnak teljességgel megfelel, metrikai extremitást a költemény nem mutat. Jambusok, choriambusok, moduláció, monometrizálás, szimultaneitás tekintetében egyetemes magyar költői gyakorlat jeleiről beszélhetünk, elegendő akár a *Himnusz*, akár a *Nyári esti dal* verselését hasonló tüzetességgel elemezni, de Weöres Sándor *De profundis* vagy Pilinszky János *Halak a hálóban* című versét áttekinteni.

Számomra minden metrikai szokatlanságtól mentes, mert a magyar költői gyakorlattal megegyező a *Szibinyáni Jank* verselése. Följajdulást a második sor – szerintem – csupán egy korábbi metrumelméleti állapot számára jelenthet, amely netán még ma is képes megütközni a *Keveháza* vagy a *Katalin* metszetkapcsoló jambusi szimultán sorain (melyek, ugye, nem feleznek...). A szimultán verselés elutasítása, redukálása, szerepének műköltészetünkben marginális minősítése természetesen vezet a szimultán verselés természetét, törvényeit még nem ismerő korszak világához, lényegében a múlt századhoz. Magam azt is el tudom képzelni, hogy Arany János e költeménye metrumát eleve trocheusi-monometrikusnak minősítette volna, ahogyan jambusi monometrizálást vallott a *Keveháza, Katalin* esetében Erdélyi Jánossal szemben. Nézetem szerint a szemléleti vita még Arany korában is természetes volt, metrumelméleti állapotainkból közvetlenül következő. Ma már a *Szibinyáni Jank* verselésében nehéz, kemény töprengést követelő metrumot regisztrálni szerintem csak elméleti megkésettség alapján lehetséges.

Szuromi Lajos